

संस्कृत-वार्ता:

दिनाङ्क : 03/01/2026

सायम् - 06:20

आदौ मुख्यवार्ता:

- प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी नवदिल्ल्यां भगवतः बुद्धस्य पवित्र-पिपरहवा-अवशेषाणां प्रदर्शनीम् उद्घाटितवान्। असौ उक्तवान् यत् भगवता बुद्धेन दर्शितः मार्गः प्रज्ञा च मानवतायाः कृते अस्ति तथा च तस्य पवित्राणि अवशेषानि केवलं कलाकृतयः न, अपितु देशस्य पूज्यधरोहरस्य अभिन्नाः भागाः सन्ति।
- छत्तीसगढ-राज्यस्य सुरक्षाबलेन सह जाते द्वयोः पृथक् पृथक् संघर्षयोः चतुर्दशः माओवादिनः मारिताः, विंशतिः माओवादिनः समर्पणं कृतवन्तः हैदराबादे ।
- निर्वाचनआयोगेन पश्चिमबङ्गालस्य अन्तिममतदातृसूच्यां त्रयाणां आदिमानवजनजातीनां नाम समावेशयितुं निर्णयः कृतः।
- अमरीकीय-आक्रमणानां सूचनानां मध्यं वेनेजुएला-देशेन राष्ट्रिय-आपत्कालः घोषितः ।
- अमरीका-देशस्य राष्ट्रपतिः डोणाल्ड् ट्रम्पः अवदत् यत् वेनेजुएला-देशस्य राष्ट्रपतिः निकोलस-मादुरो, तस्य पत्न्या सह गृहीतः देशात् बहिः निष्कासितः।
- ऋतुविभागेन जनवरी-मासस्य नवम-दिनांक-पर्यन्तं दिल्ली-हरियाणा- पञ्जाब-चण्डीगढ-उत्तरप्रदेशेषु सघनकुञ्जटिकायाः रेड-अलर्ट इति रक्त-वर्णीया संचेतना प्रसारिता।

प्रधानमन्त्री-पिपरहवा

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी भगवतः बुद्धस्य पवित्र-पिपरहवा-अवशेषाणां प्रदर्शनीम् उद्घाटितवान्। असौ उक्तवान् यत् भगवता बुद्धेन दर्शितः मार्गः प्रज्ञा च मानवतायाः कृते अस्ति तथा च तस्य पवित्राणि अवशेषानि केवलं कलाकृतयः न, अपितु देशस्य पूज्यधरोहरस्य अभिन्नाः भागाः सन्ति। एते अवशेषाः देशस्य सभ्यतायाः अभिन्नः भागः इति सः वर्णितवान्। श्रीमोदिना अद्य नवदिल्ली-नगरे राय-पिठोरा-सांस्कृतिक-सङ्कुलस्य भगवद्बुद्धस्य पिपरहवा

पवित्रावशेषाणां भव्यायाः अन्ताराष्ट्रिय-प्रदर्शन्याः उद्घाटनं कृतम्। "प्रकाश और कमल; जागृत व्यक्ति के अवशेष" इति शीर्षकेण सः प्रदर्शनीसूच्याः अपि अनावरणं कृतवान्। बहुप्रतीक्षानन्तरं देशस्य धरोहरः पुनः आगतः इति प्रधानमन्त्रिणा उक्तम्। सः अवदत् यत् अद्यारभ्य देशस्य जनाः भगवतः बुद्धस्य एतानि पवित्राणि अवशेषाणि द्रष्टुं शक्नुवन्ति, तेषां दिव्यं आशीर्वादं च प्राप्स्यन्ति।

भारतं न केवलं भगवतः बुद्धस्य पवित्रावशेषाणां रक्षकः अपितु तस्याः शाश्वत-परम्परायाः जीवितं वाहक अपि इति श्रीमोदिना बोधितम्। बौद्धधरोहरस्य विषये प्रधानमन्त्रिणा उक्तं यत् भारतेन विश्वे बौद्ध-रिक्त-स्थलानां विकासे योगदानं दातुं निरन्तरं प्रयत्नाः कृताः। बौद्धस्थलानां आधुनिकीकरणं क्रियते, तीर्थयात्रिणां कृते नूतनाः सुविधाः च निर्मायन्ते इति सः अवदत्।

प्रधानमन्त्रिणा उक्तं यत् भगवतः बुद्धस्य शिक्षा मूलतः पालीभाषायां लिखिताऽस्ति, तस्य सर्वकारस्य प्रयासः च पालीभाषां व्यापकदर्शकानां कृते सुलभं कर्तुं वर्तते। तेन उक्तं यत् पालीभाषा शास्त्रीयभाषायाः उपाधिना अलंकृता। अष्ट-नवति-अधिक-अष्टादश-शत-तमे वर्षे आविष्कृताः पिपरहवा-अवशेषाः प्रारम्भिकबौद्धधर्मस्य पुरातत्त्वाध्ययने महत्त्वपूर्णं स्थानं धारयन्ति। ते भगवद्बुद्धेन सह प्रत्यक्षतया सम्बद्धेषु प्राचीनतमेषु ऐतिहासिकदृष्ट्या च महत्त्वपूर्णेऽपि अवशेषेषु अन्यतमाः सन्ति। पुरातत्त्व-साक्ष्यं पिपरहवा-स्थलं प्राचीन-कपिल-वस्तुना सह सम्बद्धं करोति, यत्र भगवान् बुद्धः तपस्विनः कार्यं कर्तुं पूर्वं प्रारम्भिकजीवनं यापयति स्म। पिपरहवा -अवशेषाः शताधिक-कालानन्तरं भारतं प्रति प्रत्यागताः सन्ति। पिपरहवा-अवशेषाणां भागाः नवदिल्लीनगरस्य राष्ट्रियसङ्ग्रहालये कोलकातानगरस्य भारतीय-सङ्ग्रहालये च संरक्षिताः आसन्। केन्द्रीय-संस्कृति-मन्त्री गजेन्द्र-सिंह-शेखावतः अवदत् यत् एषः ऐतिहासिकः अवसरः सप्तविंशति-अधिक-एकशत-वर्षेभ्यः परं भगवतः बुद्धस्य पिपरहवा-रत्नावशेषाणां पुनरागमनं भवति।

सः अवदत् यत् एषः सम्पूर्णस्य राष्ट्रस्य कृते प्रेरणादायकः, गौरवस्य च विषयः अस्ति। श्रीशेखावतेन उक्तं यत् तस्य मन्त्रालयः देशस्य धरोहरस्य संरक्षणं कुर्वतः प्रधानमन्त्रिणः विकासस्य दृष्टेः अनुरूपं कार्यं कुर्वन् अस्ति। शेखावतः अवदत् यत् तस्य मन्त्रालयः देशस्य पुरातात्विक-संस्कृतिकरिक्तस्थानां संरक्षणाय, पाण्डुलिपिनां डिजिटली इति आंककीय-करणाय, देशस्य सांस्कृतिकपरम्पराणां सुदृढीकरणाय च कार्यं कुर्वन् अस्ति। एषा प्रदर्शनी भगवतः बुद्धस्य शिक्षाभिः सह भारतस्य गहनं निरन्तरं च सम्बन्धं प्रकाशयति तथा च भारतस्य समृद्ध-

आध्यात्मिक-सांस्कृतिक-रिक्तानां संरक्षणाय प्रधानमन्त्रिणः प्रतिबद्धतां प्रतिबिम्बयति। एतेषां अवशेषाणां सम्प्रत्येव पुनरागमनं सर्वकारस्य निरन्तरप्रयत्नानाम्, संस्थागत-सहकार्यस्य, अभिनव-सार्वजनिक-निजी-सहयोगस्य च माध्यमेन सम्भवम् अभवत्।

छत्तीसगढ-माओवादी

अद्य छत्तीसगढ-राज्यस्य बस्तर-सम्भागे सुरक्षाबलेन सह जातयोः द्वयोः पृथक् पृथक् संघर्षयोः चतुर्दश माओवादिनः मारिताः। षड्विंशति-उत्तर-द्विसहस्रतम वर्षस्य आरम्भे छत्तीसगढ-राज्ये नक्सल-विरोधि-क्षेत्रे सुरक्षाबलेन महती सफलता समर्जिता। एकः सङ्घर्षः सुकमा-मण्डलस्य कोण्टा-क्षेत्रे अभवत्, यस्मिन् द्वादश माओवादिनः मारिताः। द्वितीयं च बिजापुरमण्डलस्य बसाकुडा-क्षेत्रे अभवत्, यत्र द्वौ माओवादिनौ निष्प्रभावितौ अभवताम्। सुरक्षाबलेन संघर्ष-स्थलाभ्यां सर्वेषाम् मृतानां माओवादिनां शवाः प्राप्ताः। एतदतिरिच्य, ए. के.-47, एस्. एल्. आर्. रैफल् इत्यादीनि शस्त्राणि अपि स्थानात् प्राप्तानि सन्ति।

अपरत्र विंशतिः माओवादिनः आत्मसमर्पणं कृतवन्तः हैदराबादे ।

निर्वाचनआयोगःपश्चिम बंगालः

निर्वाचनआयोगेन पश्चिमबङ्गालस्य अन्तिममतदातृसूच्यां त्रयाणां आदिमानवजनजातीनां नाम समावेशयितुं निर्णयः कृतः। एतेषां त्रयाणां समुदायानाम् मतदातृणां कृते अस्य कृते स्वीयभिलेखानां प्रदानस्य आवश्यकता न भविष्यति। पश्चिमबङ्गालस्य निर्वाचनाधिकारिणां सूत्रानुसारं एताः जनजातयः बिरहोर, टोटो, साबर इति एताः सन्ति ।

अमरीका-वेनेजुएला-HL-4-5

अमरीकीय-आक्रमणानां सूचनानां मध्ये वेनेजुएला-देशेन राष्ट्रिय-आपत्कालः घोषितः । राजधान्यां कराकस्-नगरे अनेकविस्फोटानाम् अनन्तरं वेनेजुएला-प्रशासनम् अमरीका-देशम्

अनेकेषु राज्येषु नागरिकाणां सैन्यप्रतिष्ठानानां च उपरि आक्रमणस्य आरोपम् कृतवत् । अत्रान्तरे वेनेजुएलादेशस्य वायवीयक्षेत्रे अमरीकीय वाणिज्यिक-उड्डयानानि प्रतिबन्धितानि सन्ति। एतानि आक्रमणानि तस्मिन् समये अभवन् यदा अमरीकीयसैन्यं मादकद्रव्यस्य स्तेयंकरात्रौकान् लक्ष्यं करोति स्म।

एतदतिरीच्य अमरीका-देशस्य राष्ट्रपतिः डोणाल्ड ट्रम्पः अवदत् यत् वेनेजुएला-देशस्य राष्ट्रपतिः निकोलस-मादुरो, तस्य पत्न्या सह गृहीतः देशात् बहिः निष्कासितः। अद्य प्रातःकाले बृहदाक्रमणस्य अनन्तरम् अभवत्। सामाजिक अन्तर्जलीय पटले लिखिते लेखे श्री ट्रम्पः अवदत् यत्, अमरीका-देशः वेनेजुएला-देशस्य तस्य नेतुः च विरुद्धं बृहत्-प्रहारं सफलतया अकरोत्।

विमानस्थानक-निगडनम्

दिल्ली-आरक्षिबलस्य इन्दिरा-गान्धी-अन्ताराष्ट्रिय-विमानस्थानकस्य एकेन दलेन पञ्चविंशत्यधिक द्विसहस्रतमे वर्षे वीजा-पासपोर्ट-कपट-प्रकरणेषु संलग्नानां जनानां उपरि कार्याचरणेन महत्त्वपूर्णोपलब्धिः प्राप्ता। दिल्ली आई.जी.आई-विमानस्थानकस्य उप-आरक्षक-आयुक्तः विचित्र-वीरः अवदत् यत् गतवर्षे देशस्य विभिन्नेषु भागेषु यात्रा-अभिकर्तृभिः, अवैधप्रवासाय सहायकैः च सह प्रायः त्रिंशोत्तरैकशतं जनाः निगडिताः सन्ति इति।

अमित- शाहः

गृहमन्त्री अमितशाहः अद्य अण्डमाननिकोबारद्वीपसमूहे गृहमन्त्रालयस्य संसदीयपरामर्शसमितेः सभायाः अध्यक्षतां कृतवान्। उपवेशने राष्ट्रियसुरक्षा, आपद्प्रबन्धनम्, साइबरसुरक्षा, क्षेत्रीयअवसंरचना च इति एतेषु विषयेषु चर्चा अभवत् । गृहमन्त्री साइबरअपराधस्य निवारणाय बहुविधरणनीत्यां बलं दत्तवान्, यत्र समन्वयः, संचारः, क्षमतानिर्माणं च एते विषयाः सम्मिलिताः सन्ति। अण्डमान-निकोबारद्वीपसमूहस्य रणनीतेः महत्त्वविषये अपि पृथक् सत्रं आयोजितम् ।

ऋतु विभागः

ऋतुविभागेन जनवरी-मासस्य नवम-दिनांक-पर्यन्तं दिल्ली-हरियाणा- पञ्जाब-चण्डीगढ- उत्तरप्रदेशेषु सघनकुज्झटिकायाः रेड-अलर्ट इति रक्त-वर्णीया संचेतना प्रसारिता। हिमाचलप्रदेशे अपि शीत-तरङ्गस्य उत्तराखण्डे च हिमपातस्य सम्भावना विद्यते। सोमवासर-पर्यन्तं बिहारे शैत्य-प्रकोपः स्थास्यति।

इति वार्ता।